



Water Footprint...เทรนด์การผลิตสินค้าเกษตรที่ ตอบโจทย์การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3154

วันที่ 28 ตุลาคม 2563

▶ ประเด็นสำคัญ

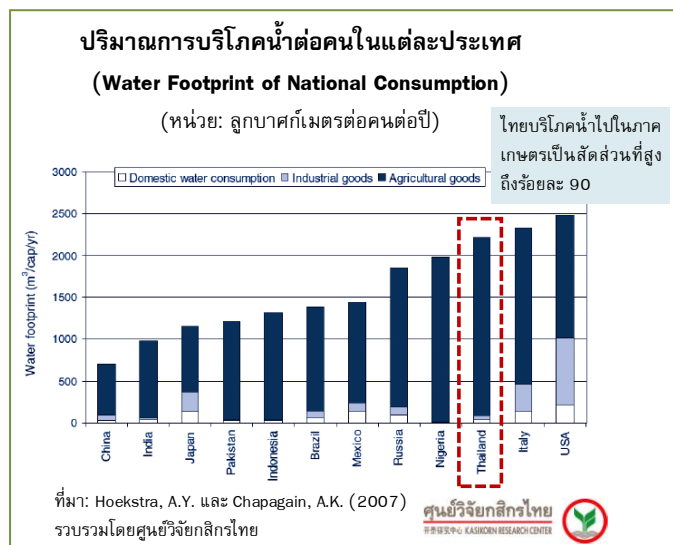
- จากการที่ไทยมีการบริโภคน้ำและใช้น้ำในปริมาณมากเพื่อผลิตสินค้าโดยเฉพาะในภาคเกษตร ขณะที่ปริมาณน้ำก็มีแนวโน้มลดลงจากสภาพภูมิอากาศของโลกที่เปลี่ยนแปลงมากขึ้น (Climate Change) ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า Water Footprint จะเป็นเทรนด์การผลิตสินค้าของโลกเรื่องหนึ่งที่มีความเป็นไปได้สูงในการเข้ามามีบทบาทในภาคเกษตรมากขึ้นในระยะข้างหน้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่หลายประเทศต่างให้ความสำคัญและตระหนักมากขึ้นในแง่ของการใช้ทรัพยากรน้ำที่มีอยู่จำกัดอย่างยั่งยืน (Sustainable) และประเทศผู้นำเข้าสินค้าเกษตรอาจมีแนวโน้มกดดันให้มีการประกาศนำค่า Water Footprint มาใช้เป็นมาตรฐานบังคับให้ประเทศผู้ผลิตต้องดำเนินการไม่ให้ออกเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว และอาจหยิบยกมาใช้เป็นอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB) มากขึ้นในระยะข้างหน้า
- ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า จะเป็นแนวทางที่ดีมากขึ้นหากไทยสามารถเตรียมความพร้อมทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ เพื่อรับมือกับมาตรฐานดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้การมีฉลาก Water Footprint บนผลิตภัณฑ์จะยังเป็นการสร้างจุดเด่นและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าในแง่ของความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ และยังเป็นการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ในระยะยาวอีกด้วย

● จากปัญหาการขาดแคลนน้ำของโลกที่ส่อแววความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต จนอาจเป็นวิกฤติเรื่องน้ำโดยเฉพาะน้ำเพื่อใช้ในภาคการเกษตร ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า เทรนด์การผลิตสินค้าเกษตรของโลกที่มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพอย่าง Water Footprint¹ กำลังเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญและจะเข้ามามีบทบาทในภาคเกษตรมากขึ้นในระยะข้างหน้า เนื่องจากเป็นประเด็นที่หลายประเทศต่างให้ความสำคัญมากขึ้นในแง่ของการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อผลิตสินค้าอย่างยั่งยืน ซึ่ง [Water](#)

¹ แนวคิดเรื่อง Water Footprint เป็นแนวคิดเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคที่เกิดขึ้นทั่วโลก ทำให้หลายประเทศให้ความสนใจในการอนุรักษ์และพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้น้ำมากขึ้น โดยเฉพาะน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรกรรม เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความตระหนักในการใช้น้ำในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ องค์การมาตรฐานสากล (Organization for Standardization) ได้ประกาศใช้มาตรฐาน ISO 14046 หรือ Water Footprint ขึ้น นอกจากนี้ ยังเกิดจากการรวมตัวขององค์การระหว่างประเทศที่ตระหนักถึงความสำคัญของวิกฤติน้ำที่เกิดขึ้น เช่น UNESCO IFC WWF และ WBCSD เป็นต้น โดยได้ร่วมกันจัดตั้งเครือข่าย Water Footprint ทำการศึกษา Footprint ในสินค้าและบริการต่างๆ ที่แต่ละประเทศผลิตและขายไปในระดับโลก

Footprint ในสินค้าเกษตรจะเป็นตัวชี้วัดว่า สินค้าเกษตรที่มีการผลิตขึ้นมาจนกระทั่งเป็นสินค้าไปสู่มือผู้บริโภคนั้น ทั้งกระบวนการผลิตตั้งแต่ปลูก/เลี้ยง ไปจนกระทั่งสินค้าถูกแปรรูปไปถึงมือผู้บริโภค (ตลอดวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์) มีการใช้น้ำตลอดกระบวนการผลิตมากน้อยเพียงใด โดยผลจากสินค้าที่ระบุ Water Footprint นี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึง กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและรับผิดชอบต่อสังคมมากน้อยแค่ไหน ซึ่ง **สินค้าที่มี Water Footprint ต่ำย่อมได้รับความนิยมจากผู้บริโภคที่ตระหนักถึงความยั่งยืนในทรัพยากรน้ำมากกว่าสินค้าที่มี Water Footprint สูง** เพราะมีการใช้น้ำอย่างประหยัดในการผลิตสินค้าแบบยั่งยืน² จึงทำให้ Water Footprint เป็นกระแสใหม่ที่มาแรงในแง่ของการรักษาโลกอย่างยั่งยืนที่หลายประเทศได้ตระหนักมากขึ้นในการผลิตสินค้า

หากหันกลับมามองที่ประเทศไทย **ในด้านของการบริโภคน้ำภายในประเทศของไทย**³ จะพบว่า ไทยมีการบริโภคน้ำภายในประเทศสูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก (ไทยเป็นอันดับที่ 3 ของโลกที่ 2,223 ลูกบาศก์เมตรต่อคนต่อปี รองจากอันดับ 1 คือ สหรัฐอเมริกาที่ 2,480 และอันดับ 2 คือ อิตาลีที่ 2,332 ลูกบาศก์เมตรต่อคนต่อปี) **โดยเฉพาะคนไทยใช้น้ำไปกับการบริโภคสินค้าในภาคเกษตรคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90** ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนที่อยู่ในระดับสูง เหตุผลเนื่องจากรูปแบบการบริโภค (Consumption Pattern) ของคนไทยที่บริโภคสินค้าจำเป็นอย่างสินค้าเกษตรและอาหารจำนวนมาก ซึ่งเป็นสินค้าที่ไทยสามารถผลิตเพื่อบริโภคเองได้ในประเทศเป็นหลัก จึงเป็นการบริโภคน้ำในประเทศในสัดส่วนที่สูงด้วย (Internal Water Footprint) และจะมีบางส่วนที่ต้องนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากต่างประเทศ (เช่น ถั่วเหลือง) ซึ่งจะเป็นความต้องการน้ำที่แฝงมาด้วยการบริโภคน้ำสินค้าเกษตรและอาหารที่ไทยต้องนำเข้าจากต่างประเทศ (Virtual Water Import) โดยจะอยู่ในสัดส่วนที่น้อย ดังนั้น ค่า Water Footprint ของการบริโภคน้ำภาคเกษตรของไทยจึงอยู่ในระดับสูง



สำหรับ**ในด้านของการผลิตสินค้าเกษตรของไทย** ที่สะท้อนผ่านการใช้น้ำเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรของไทย⁴ ซึ่งเป็นด้านสำคัญที่จะใช้เป็นตัวชี้วัดค่า Water Footprint ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ โดยพบว่า จากการทำไทยเป็นประเทศผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก และด้วยโครงสร้างภาคเกษตร

² Water Footprint เป็นค่าที่แสดงผลรวมของปริมาณน้ำที่ใช้และน้ำเสียที่ปล่อยออกมาจากกระบวนการผลิตสินค้า โดยสามารถแยกเป็น 3 ส่วนคือ Blue Water Footprint คือ ปริมาณน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติทั้งผิวดินและใต้ดิน อันได้แก่ น้ำบาดาล น้ำจากอ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ น้ำจากชลประทานที่ถูกดึงไปใช้, Green Water Footprint คือ ปริมาณน้ำที่อยู่ในรูปของความชื้นในดินที่ถูกดึงไปใช้ และ Grey Water Footprint คือ ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งคำนวณจากปริมาณน้ำที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสียให้เป็นน้ำดีตามค่ามาตรฐานก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ (ขึ้นอยู่กับมาตรฐานคุณภาพน้ำโดยรอบ) อย่างไรก็ตาม ค่า Water Footprint ในพืชจะเป็นผลรวมทั้ง Blue, Green และ Grey Water Footprint ขณะที่ในภาคอุตสาหกรรมค่า Water Footprint จะเป็นผลรวมแค่ Blue และ Grey Water Footprint เท่านั้น ทั้งนี้ ค่า Water Footprint ในพืช จะคำนวณจากปริมาณน้ำที่พืชใช้ (ลูกบาศก์เมตร/เฮกตาร์)/ปริมาณผลผลิตของพืช (ตัน/เฮกตาร์) มีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตร/ตัน

³ Water Footprint of Consumption = Internal Water Footprint + Virtual Water Import

⁴ Water Footprint of Production = Internal Water Footprint + Virtual Water Export

ของไทยที่เน้นการส่งออกสินค้าเกษตรมากกว่าการใช้ในประเทศ ผนวกกับไทยอยู่ในฐานะเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรหลักของโลกด้วยเช่นกัน จึงทำให้ทรัพยากรน้ำของไทยที่ถูกนำไปใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรที่เกิดขึ้นทั้งหมด จะเป็นผลรวมของปริมาณน้ำที่ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อคนไทยเอง (Internal Water Footprint) และปริมาณน้ำที่แฝงไปสำหรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ (Virtual Water Export) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูง นอกจากนี้ ค่า Water Footprint การผลิตสินค้าเกษตรของไทยที่สูง ยังขึ้นอยู่กับค่าความต้องการน้ำของพืช (Crop Water Requirement) แต่ละชนิด ซึ่งพืชเกษตรที่สำคัญของไทยอย่างข้าว ซึ่งเป็นพืชประเภทที่ใช้น้ำเยอะ ประกอบกับสภาพภูมิอากาศของไทยที่มีภาพรวมฝนตกอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้พืชดูดซึมน้ำได้ดี ในขณะที่ความเสื่อมโทรมของดิน (ดินไม่อุ้มน้ำ มีการระเหยของน้ำ) และพื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรของไทยยังน้อย ทำให้ภาพรวมผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น ค่า

ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย Water Footprint ของสินค้าเกษตร
(Water Footprint of a product)

หน่วย: ลูกบาศก์เมตรต่อตัน

สินค้า	โลก	ไทย
ข้าว	2,628	3,592
น้ำตาลทราย	1,666	2,049
ไก่แปรรูป	4,325	5,443
มันสำปะหลัง	563	467

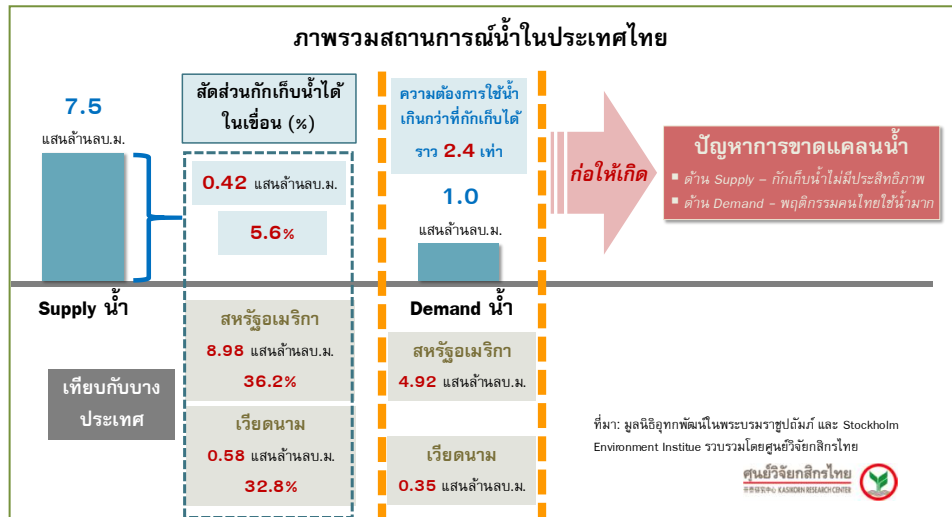
ที่มา: สถาบันอาหาร (2557) รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

Water Footprint ของการผลิตสินค้าเกษตรของไทยจึงอยู่ในระดับสูง เช่น สินค้าข้าว น้ำตาลทราย ไก่แปรรูป ของไทยที่มีค่าเฉลี่ยของ Water Footprint สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก

ทั้งนี้ แม้ค่า Water Footprint ในการผลิตสินค้าเกษตรของไทยจะเป็นการใช้น้ำไปในการผลิตสินค้าภาคเกษตรพืชเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ยังเป็นผลรวมคาบเกี่ยวไปในการใช้น้ำในภาคเกษตรสัตว์ผ่านรูปแบบการบริโภคเนื้อสัตว์ที่คนไทยบริโภคค่อนข้างสูง (ล้นไปกับการขยายตัวของเศรษฐกิจและจำนวนประชากร) ซึ่งจะเกี่ยวโยงกับน้ำที่ใช้ในการแปรรูปเนื้อสัตว์ด้วย จึงมีผลต่อกิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่หลากหลาย จึงจำเป็นต้องใช้น้ำปริมาณมาก ทั้งในแง่ของน้ำดีที่ต้องใช้ในการผลิตและน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต

• **ขณะที่เมื่อมองไปยังฝั่งของอุปทานน้ำ ที่สะท้อนได้จากการบริหารจัดการน้ำของไทย พบว่าปัญหาการขาดแคลนน้ำเริ่มเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและต่อเนื่องยาวนานมากขึ้น โดย**

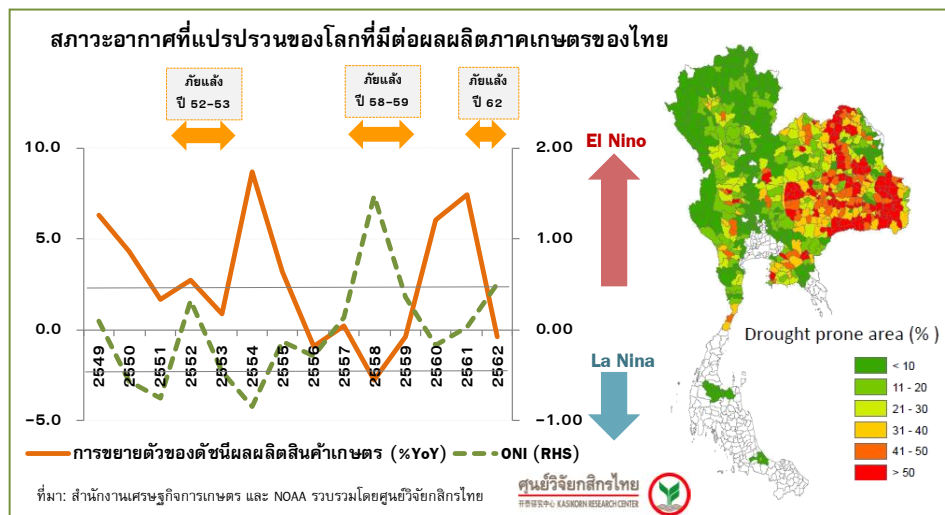
วิกฤติการณ์น้ำในอดีตส่วนใหญ่เป็นการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ตา ม วง จ ร ธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันการขาดแคลนนํ้านอกจากจะเกิดตามฤดูกาลแล้วยังเกิดจากปริมาณน้ำฝนที่แปรปรวนมาก



ขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่ส่งผลต่อปริมาณน้ำท่าและน้ำใต้ดินในระยะยาว ซึ่งจะทำให้ไทยมีแนวโน้มประสบภาวะภัยแล้งบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงมากขึ้น พิจารณาได้จาก **ในฝั่งของอุปทานน้ำ (Water Management)** แม้ว่าไทยจะมีทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์หรือมีต้นทุนน้ำที่ดี แต่ไทยยังมีปัญหาเรื่องการกักเก็บน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยไทยสามารถกักเก็บได้เพียงร้อยละ 5.6 ของปริมาณน้ำทั้งหมด และยังมีน้อยเมื่อเทียบกับบางประเทศ เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นร่องของการวางผังเมืองกับผลกระทบต่อการใช้ของน้ำ/การผันน้ำ และฝนที่ตกทำยเชื่อน ขณะที่ในฝั่งของอุปสงค์น้ำ (Water Demand) พบว่า ไทยมีการใช้น้ำในปริมาณมากตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและจำนวนประชากร ซึ่งมากกว่าความสามารถในการกักเก็บน้ำของไทยกว่า 2.4 เท่า ทำให้เกิดความไม่สมดุลกันระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของน้ำอย่างชัดเจน

ทั้งนี้ หากมองลึกลงไปในแง่ของผลกระทบด้านน้ำที่มีต่อภาคเกษตรไทย จากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก โดยเฉพาะที่เกิดจากภาวะโลกร้อนและยังมีการคาดการณ์ว่าอุณหภูมิของโลกจะมีแนวโน้มเลวร้ายมากขึ้นอีกในอนาคต⁵ จะยิ่งเป็นการตอกย้ำถึงผลกระทบต่อการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจพบได้บ่อยครั้งขึ้น ก่อให้เกิดภาวะภัยแล้งถี่ขึ้นและยาวนานกว่าปกติ รวมถึงอาจเกิดฝนตกล่าช้ามากขึ้น

ในช่วงฤดูฝน ส่งผลโดยตรงต่อภาคการผลิตที่สำคัญอย่างภาคเกษตรที่ต้องใช้น้ำจากธรรมชาติเป็นหลัก แสดงจากข้อมูลดัชนี Oceanic Nino Index: ONI ซึ่งชี้วัดการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ



และลานีญา พบว่า ปีที่เกิดเอลนีโญจะทำให้อัตราการขยายตัวของผลผลิตสินค้าเกษตรหดตัว สะท้อนถึง**ปัญหาที่สำคัญคือ การขาดแคลนน้ำในภาคเกษตรที่สร้างความเสียหายต่อผลผลิตการเกษตร และจะมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นอีกในระยะข้างหน้าจากภาวะโลกร้อน** โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทานที่มีมากถึงร้อยละ 75 ของพื้นที่การเกษตรทั่วประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

⁵ ทีมนักวิทยาศาสตร์นานาชาติจากสหรัฐอเมริกาและหลายชาติในยุโรป ตีพิมพ์ผลการศึกษาดังกล่าวในวารสาร Science โดยคาดการณ์ว่า ในปี 2843 โลกอาจมีอุณหภูมิพื้นผิวโดยเฉลี่ยสูงกว่าในยุคปัจจุบันอย่างมาก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยในปี 2503-2534 มากถึง 16 องศาเซลเซียส นับว่าไม่ต่างจากสภาพการณ์แบบ Hothouse เมื่อราว 50 ล้านปีก่อน ซึ่งเกิดจากการปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในปริมาณมหาศาล โดยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นตลอดช่วงมหายุคซีโนโซอิก (Cenozoic) หรือตั้งแต่ 67 ล้านปีที่แล้วมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งโลกได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงจากภาวะเรือนกระจกที่ร้อนแรง (Hothouse) มาสู่สภาพภูมิอากาศอบอุ่น (Warmhouse) และหนาวเย็น (Coldhouse) จนมาสู่ยุคน้ำแข็ง (Icehouse) ในช่วงหลายพันปีที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน แต่ล่าสุดโลกกำลังเปลี่ยนผ่านไปสู่ภาวะ Hothouse อีกครั้ง หลังเผชิญกับอุณหภูมิที่พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วจากฝีมือมนุษย์ (กันยายน 2563) ทั้งนี้ สำหรับในปี 2563 จากการคาดการณ์ของ NOAA คาดการณ์ว่า มีความเป็นไปได้ร้อยละ 50 ที่โลกจะเกิดปรากฏการณ์ลานีญา ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563-เมษายน 2564 (NOAA, As of September 2020)

ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ไทยควรเร่งสร้างความสมดุลระหว่างอุปทานของน้ำและอุปสงค์ของน้ำให้มากที่สุด ซึ่งในฝั่งของการบริหารจัดการด้านอุปทานน้ำของไทย นับว่าเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยาก ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศจะยิ่งกดดันทำให้ปริมาณน้ำมีแนวโน้มลดลง ดังนั้น ไทยจึงควรมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่ต้องมีการใช้น้ำอย่างประหยัดมากขึ้น ทั้งในส่วนของกาใช้น้ำเพื่อการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องให้ในท้ายที่สุด ผู้บริโภคที่มีแนวโน้มตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม จะมีทางเลือกในการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่ใช้น้ำน้อย และจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคสินค้าเกษตรไปสู่สินค้าที่ใช้น้ำน้อยตามมามากขึ้นด้วย ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายกว่าและสามารถวางแผนได้ในแง่ของการผลิตสินค้าเกษตรในอนาคต ท่ามกลางภาวะที่แนวโน้มทรัพยากรน้ำมีอยู่อย่างจำกัด

- **มองต่อไปในระยะข้างหน้า** จากเทรนด์การผลิตสินค้าเกษตรที่ค้ำึงถึงปริมาณการใช้น้ำตลอดกระบวนการผลิตอย่าง Water Footprint จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจะเป็นแรงกดดันให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตรต้องค้ำึงถึงค่า Water Footprint ด้วย ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า **มีความเป็นไปได้สูงที่ในระยะข้างหน้า ประเทศผู้นำเข้าสินค้าเกษตรที่หันมาตระหนักเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา อาจมีแนวโน้มกดดันให้มีการประกาศนำค่า Water Footprint มาใช้เป็นมาตรฐานบังคับให้ประเทศผู้ผลิตต้องดำเนินการไม่ให้สูงเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว และอาจหยิบยกมาใช้เป็นอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB) เพราะผู้บริโภคเริ่มตระหนักและให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แม้ขณะนี้ Water Footprint ในไทยจะยังไม่บังคับเป็นมาตรฐานให้ผู้ผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกต้องดำเนินการ แต่จะเป็นแนวทางที่ดีมากขึ้นหากไทยสามารถเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับมาตรฐานดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตหากภาครัฐมีการบังคับใช้เป็นกฎหมาย เพราะนอกจากจะเป็นการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำและนำไปสู่แนวทางการใช้น้ำอย่างยั่งยืนมากขึ้นแล้ว การมีฉลาก Water Footprint บนผลิตภัณฑ์จะยังเป็นการสร้างจุดเด่นและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าในแง่ของความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนหากผู้ผลิตทราบถึงระดับของ Water Footprint ของผลิตภัณฑ์ตัวเองแล้วจะใช้ทรัพยากรน้ำในการกระบวนการผลิตเท่าใด ก็จะสามารถแก้ปัญหาเพื่อลดการใช้น้ำได้อย่างตรงจุด รวมถึงจะเป็นการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าได้ในระยะยาวอีกด้วย**

นอกจากนี้ ยังมีแนวทางอื่นในด้านการผลิตเพื่อลดการใช้น้ำในภาคเกษตรเพิ่มเติม เช่น การสนับสนุนให้เกษตรกรไทยตระหนักถึงการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการหันไปเพาะปลูกพืชที่เป็นแบบระบบน้ำหยด (Drip Irrigation) มากขึ้น ซึ่งแม้จะยังไม่สามารถทำครอบคลุมได้กับทุกพืชของไทย แต่ก็ยังเป็นแนวทางที่ดีในการลดการใช้น้ำในพืชสำคัญอย่างข้าว มันสำปะหลัง ผัก ผลไม้ เป็นต้น รวมถึงการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเกษตรและนำมาปรับใช้ การใช้ที่ดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยและพัฒนาพืชสายพันธุ์ใหม่ที่ทนแล้ง รวมถึงการเลือกเพาะปลูกพืชพันธุ์ที่ใช้น้ำน้อย ก็เป็นทางเลือกที่ควรต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กันอย่างรวดเร็วที่สุดด้วยเช่นกัน เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯอาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น